

Breiner Ilona Lottónyereménye

Itt az anyai nagynéném, Breiner Ilona, anyai nagyamamám, Breiner Kálmánné és én vagyok. A kép Budapesten készült az 1950-es években. Ilona épp a nyereménykötvényét mutatja. 100 000 forintot nyert [lásd: békekölcsön], ami rengeteg pénz volt akkoriban, és emlékszem, hogy 15 000 forintot adott a koreai gyerekeknek, a többit pedig szétosztotta a családban. [A Koreai-félsziget északi részén 1948-ban alakult Koreai Népi Demokratikus Köztársaság 1950-ben háborút indított a félsziget teljes birtokba vételért a Koreai Köztársaság ellen. Az északiakat Kína és a szocialista országok támogatták, a délieket az ENSZ-zászló alatt harcoló amerikaiak és 15 további ország. A háborúnak fegyverszüneti egyezmény vetett véget 1953-ban. -- A szerk.] Mi is kaptunk a nyereményből, és emlékszem, hogy bútort vettünk a pénzből.

Ilona édesanyám húga volt, egy évvel anyám után született. Akárcsak édesanyám, ő is polgárit [lásd: polgári iskola] végzett, aztán varrónő lett a Goldberger gyárban. A vőlegénye a II. világháborúban halt meg, és Ilona sose ment férjhez. A háború után a folyószabályozási társaságnál dolgozott adminisztrátorként.

A nagyszüleimnek az első világháború előtt volt egy élelmiszerüzletük. De az anyai nagypapám az első világháborúban sokáig hadifogoly volt, és a nagyanyám meg otthon volt három gyerekkel, így

tönkrement az üzlet. A háború után aztán a nagyapám a Szent István Tápszerműveknél dolgozott ügynökként, az árucikkeikkel járta Budapest környékét, és eladta őket. 1938-ban halt meg. A nagypapám halála után a gyerekek tartották el a nagymamámat - mindig a gyerekeivel lakott haláláig.

A nagyszüleim vallásos emberek voltak. Ezt onnan tudom, hogy nekem az óbudai zsinagógában helyem volt, nemcsak ünnepen, hanem péntek este is. És amit tanultam héberül imádkozni és a vallás szokásait, azt mind a nagyanyámtól tanultam. A nagypapám az óbudai temetőben kitüntetett helyen fekszik, mert azt hiszem, a hitközségnek volt valamilyen tisztségviselője. Kóser üzletek nagyon nem voltak Óbudán, de azért a vallást azt eléggé tartották. Kóser mészárszék volt, de később megszűnt. Nagymamám kóser húsért először bejárt egy kis piacra a Lehel út és a Róbert Károly körút sarkára, aztán meg a Lipótvárosba. A nagymamám teljesen kóser volt, a tejest és a zsírost különválasztotta. A haláláig nem evett disznóhúst [lásd: étkezési törvények].

A nagymama jól ismerte Óbudán a sváb származású lakókat. Elment hozzájuk, ha valaki meghalt, valaki született, az ünnepeiken elment köszönteni őket. Vitt ajándékot, és azok is hoztak neki ajándékot, például sláchmóneszt [lásd: Purim]. Nálunk karácsonyfa sosem volt, de ő mindig elment köszönteni. Nálunk Hanuka volt, és ha nem esett egybe a karácsony a Hanukával, akkor azok jöttek köszönteni minket. Hoztak valamit, körtét, aszalt szilvát, szőlőt. Ételt nem hoztak, mert tudták, hogy azt nem fogják megenni, de gyümölcsöt, azt igen.

Nagyanyámnak 6 testvére volt. Az egyik testvérének, Bertának a férje szakképzett cukrász volt, övé és a férjéé volt a Brüll cukrászda. Azoknak nagyon jól ment, megvettek egy kétemeletes bérházat a Pacsirtamező utcában.